No. 1265 | Zaterdag 28 Maart 1908. | 25ste Jaargang.

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f0,50, voor elken regel meer 7½ cts.

BUREAUX VAN DIT BLAD

REDACTIE: Waterkant, Otrabanda, No. 223

ADMINISTRATIE: Plein Concordia, No. 129, Pietermaai

Es Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di abonnement ta fl. 2,— pa tres luna, pagá padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire, Aruba, St. Martin (P. H.), St. Eustatius i Saba fl. 10,— pa anja.
Un numero sol fl. 0,15.
Anuncio di 1 te 7 regel f0,50, cada regel mas 7½ cts.

Curaçao, 27 Maart.

DE NIEUWE BEGROOTING.

DAMAANLEG.

Wij lezen hierover in den *Uitgewerkten en Toelichtenden Staat* het volgende:

„De werkzaamheden in het belang der waterverschaffing nemen steeds toe en het is te voorzien dat dit nog verscheidene jaren zoo zal voortgaan, vermoedelijk minstens 15 jaren. Aan de eene zijde pleiten daarvoor de gunstige resultaten en de algemeene bijval, waarop bij den damaanleg op de benedenwindsche eilanden gerekend mag worden, en aan de andere zijde zijn de beschikbare werkkrachten oorzaak, dat dit werk niet in enkele jaren voltooid zal kunnen zijn.

De 1ste Opzichter bij het departement van O. W. kan dus gedurende al dien tijd als onmisbaar worden beschouwd en, daar hem bij zijn benoeming in het Moederland het vooruitzicht op eene vaste aanstelling geopend werd, komt het billijk en gewenscht voor niet langer te wachten met zijn toelage in traktement te veranderen."

Daar zal wel niemand in de geheele Kolonie gevonden worden, die het aanleggen van dammen niet van ganscher harte toejuicht.

Toch meenen wij er op te moeten **wijzen, dat dit slechts geldt den damaanleg in het algemeen.** Een ieder keurt ten volle goed het plan om zoo veel mogelijk het regenwater te verhinderen naar zee weg te loopen, het te vergaren in vijvers en voor de dammen om de putten er mede te voeden en den grond er door te verzadigen.

Maar is het nu uitgemaakt, dat de *wijze waarop* hier dammen worden aangelegd werkelijk goed is en de gemaakte kosten dekken zal?

Bij de Begrooting 1906 merkte de Gouverneur op:

„Daar echter de mogelijkheid bestaat, dat het gevolgd systeem op den duur geene voldoende resultaten geven zal, en tot het nemen van proeven met andere middelen tot waterverschaffing zal dienen overgegaan te worden, zoo behoudt het Bestuur zich voor daartoe het aangevraagde crediet eventueel eveneens te doen strekken."

In den *toelichtenden staat* bij de Begrooting 1907 stond de volgende kantteekening: „Het ligt in de bedoeling van het Bestuur gedurende het jaar 1906 op den ingeslagen weg met den damaanleg door te gaan, terwijl dan in 1907, na de opname van een van de groote valleien, begonnen zal kunnen worden om die vallei van haar oorsprong af stelselmatig onder dammen te zetten.

De ondervinding zal dan moeten leeren of deze stelselmatige damaanleg aan het doel beantwoordt en de voordeelen daarvan opwegen tegen de kosten."

In het *Koloniaal Verslag 1907* schreef de Heer FAUEL in zijn Rapport omtrent den aanleg van putten en dammen op het eiland Curaçao: „Het voornemen bestaat het volgend jaar te beginnen met den systematischen damaanleg in de valleien van de plantages Scherpenheuvel en Zuurzak.

Deze vallei wordt nu door den de vorige maand aangekomen opnemer topographisch opgenomen.

De zijtakken van deze vallei worden grootendeels door huurgronden ingenomen, zoodat het volgend jaar de damaanleg op huurgronden aldaar geconcentreerd zal worden.

Deze damaanleg zal dan tevens in staat stellen om een meer definitief oordeel omtrent de aanlegkosten en den invloed daarvan op den economischen toestand der bevolking te vellen."

Tot dusverre, zoo mogen wij uit al deze aanhalingen besluiten, bleef het **derhalve voor het Bestuur nog een open vraag, of de wijze waarop thans voor watervoorziening wordt gezorgd,** wel de juiste is, de meest practische en minst kostbare. De ondervinding, de uitkomst der genomen proeven zou dit moeten uitwijzen.

In den toelichtenden staat der nieuwe begrooting voor 1909 lezen wij echter over deze vraag in het geheel niets meer. Alleen vernemen wij: „De werkzaamheden in het belang der waterverschaffing nemen steeds toe en het is te voorzien, dat dit nog verscheidene jaren zoo zal voortgaan."

Verleden jaar werden in de valleien van Scherpenheuvel en Zuurzak dammen bij massa's aangelegd. Men verzekerde ons, dat er in de vlakten en langs de berghellingen meer dan 900 dammen en dammetjes werden opgeworpen, tot op de toppen der bergen toe. Dit werd vroeger aangekondigd als een proef. Jammer, dat juist verleden jaar de regen bijna geheel wegbleef. Tot dusverre kon derhalve met deze proef al weinig worden bewezen.

Zal het Bestuur nu niet eerst den uitslag der genomen proeven dienen af te wachten, alvorens verder te gaan op dezelfde wijze dammen en dammetjes aan te leggen? Dit komt ons toch alleszins redelijk voor.

Wij twijfelen echter wel een weinig, of dit in de bedoeling van het Bestuur ligt. Vooreerst lezen wij daaromtrent niets in den uitgewerkten en toelichtenden staat der nieuwe begrooting; ten tweede werd weder officieel bekend gemaakt, dat weder subsidie beschikbaar was om particulieren in de gelegenheid te stellen met Gouvernementssteun dammen aan te leggen.

Van concentratie, van beperking in den damaanleg ontdekken wij geen spoor. En toch is het bij lange na nog volstrekt niet bewezen, dat de tegenwoordig toegepaste methode de meest practische en minst kostbare is.

De zwarigheden aan het tot dusverre toegepaste systeem zijn integendeel niet zoo gering te achten.

Juist de huurders van heele kleine stukjes grond in de valleien van Scherpenheuvel en Zuurzak hoorden wij klagen, dat er nu al bitter weinig grond voor hen overbleef om mais te planten. Als wij hen mogen gelooven, beslaan de dammen op hun grondjes een vierde soms een derde van het terrein. Zij kunnen nu wel rankvruchten telen, maar die worden meerendeels in geld omgezet, wat zoo spoedig wegvloeit. **Maar als zij wat mais kunnen oogsten, bewaren zij die in hun magazijnen om zich en hun kinderen een groot deel van het jaar te voeden, als er niets te verdienen valt om voedsel te koopen, en de opbrengst der rankvruchten reeds lang is verteerd.**

Maar ook zelfs op grootere stukjes grond, waar terrein genoeg overbleef om te planten, klaagt men nog over een ander euvel. Het terrein om te planten is er, doch de humus, de teelaarde ontbreekt. Van den rotsachtigen bodem werd zoo zorgvuldig mogelijk alle aarde afgeschrapt om den dam op te werpen. Zij hebben nu een dam van aarde en bouwland van steen. Het weinige humus wat nog op die berghellingen lag, moest dienen voor den dam.

De grootere grondbezitters vreezen het ergste bij zware regenbuien. Die kleine dammetjes zullen meermalen doorbreken en het hoog wassende water als een stortvloed storm loopen tegen de grootere dammen in de hofjes en plantages, die in het vervolg ook veel meer zullen breken dan vroeger, zoodat bij regenrijke jaren, de hofjes en plantages arm zullen blijven aan water, daar kleine en groote dammen doorbreken en zeer veel water weg zal vloeien naar zee. Vroeger konden de plantages nog water houden met hun groote dammen, thans zal dat niet meer mogelijk wezen, of deze groote dammen zullen heel, heel, heel veel hooger en zwaarder moeten worden gebouwd van steen om bestand te zijn tegen de veel grootere watermassa die bij doorbraak der kleine dammetjes nu op eens met geweld en niet langzaam zoo als vroeger tegen den grooten dam aan zal stroomen. Wordt de dam echter te hoog, dan zal het hofje al heel spoedig overstroomd worden en alles dagen en weken lang onder water staan.

Ook vernamen wij van verschillende plantages, dat verscheidene boomen gestorven zijn uit gebrek aan water, omdat dit nu door hooger liggende dammen wordt opgehouden en niet meer langs de vlakte stroomt zooals voorheen.

Ten slotte zijn de planters het er volstrekt niet over eens, of de damaanleg wel in het belang der divi-divi-cultuur wezen zal. Deze cultuur is van zeer hoog gewicht voor Curaçao, maar het is algemeen bekend, dat dividivi bij veel water weinig peulen oplevert.

De Landbouwkundige, de Heer W. VERSLUYS zeide dienaangaande in zijn lezing over deze cultuur:

„Dat te veel vocht nadeelig werkt op de peulopbrengst en dat de grens niet zoo bijzonder ruim is, heb ik op de Bovenwindsche eilanden St. Thomas en St. Eustatius gezien, beide eilanden met vulkanischen bodem en matigen regenval. Op St. Thomas staat een boom in het stadspark, niemand had er ooit vruchten aan gezien. Op St. Eustatius staat een boom van den mooist denkbaren vorm, maar de Heer EVERY zeide mij, dat er slechts af en toe enkele peulen aan komen, terwijl de boom ruim bloeit."

Wij herhalen hier nogmaals; de bezwaren tegen het tot dusverre toegepaste systeem zijn werkelijk niet zoo gering te achten.

Tot dusverre drukte het Bestuur zich zeer voorzichtig en wijfelend uit. Dit jaar vernemen wij niets meer van dien voorzichtigen twijfel. De Gouverneur spreekt nu op eens van „de gunstige resultaten." Wij vreezen dus, dat de zaak beslist is en vastgesteld, dat men met het tegenwoordige systeem zal doorgaan, minstens nog 15 jaren lang. Dergelijke beslissing zou echter op geen enkel grondig bewijs steunen. De feiten, de proeven hebben nog niets beslist.

Het middel tot waterverschaffing moet dienen om de cultures in onze Kolonie te bevorderen. Nu schijnt het bevorderen van divi-divicultuur en het aanleggen van vele dammen op divi-diviterreinen tegenstrijdig te wezen: het aanleggen van dammetjes op kleine huurgronden, de maiscultuur in den weg te staan, het tegenwoordig gevolgde systeem groot gevaar op te leveren dambreuken en overstroomingen in de hand te werken.

Ernstig meenden wij op al deze bezwaren te moeten wijzen, zij zijn niet gering.

Algemeen verlangt men, dat het Bestuur van Curaçao een groote regenbak make en zooveel doenlijk het regenwater op het eiland houde. Of dit nu bereikt zal worden met den damaanleg, zooals tot dusverre beproefd, zonder dat de bezwaren aan dit systeem verbondende daardoor behaalde voordeelen geheel en al opwegen en dus veel zwaarder zullen blijken, is een ernstige vraag, waarop het antwoord eerst gegeven dient te worden, alvorens men verder mag gaan op den ingeslagen weg.

Afwachten: Eerst eens blazen, dan weer dammen slaan over de geheele rij.

CORRESPONDENTIE.

St. Martin.

Alle verandering is geen verbetering. Dit spreekwoord is in zijn ruimste beteekenis volkomen op onzen maildienst van toepassing. Wat al wisselingen in deze vijf afgeloopen jaren met dezen voornamen tak van dienst! Men solt ermee als de Grieken en Romeinen met hun goden. Verbetering was natuurlijk doel: maar, helaas! steeds ging men de mijl op zevenen. Heel voornaam heet die bezigheid activiteit: maar wij hangen toch liever nog aan het klassieke woord: onbezonnenheid.

Koloniaal Verslag 1907.

Rapport omtrent den aanleg van putten en dammen op het eiland Curaçao.

A. *Putten.*

Zondert men de kalksteenterrassen aan de Noordzijde van het eiland en zeer enkele vrij zware klei of mergel houdende valleien, zooals die van St. Catharina, enkele gedeelten van Groot St. Joris, Vredeberg enz., uit dan kan in het algemeen gezegd worden, dat de bodem van Curaçao bestaat uit een laag van meer of minder vergaan diabaas, rustende op de eigenlijke harde blauwe diabaas. Deze laag van vergane diabaas, hier gewoonlijk gruis genoemd, waarop soms dan nog wat humus of lichte kleigrond, heeft eene zeer verschillende dikte. Zij is op de heuvels gering, in de valleien daarentegen dikwijls, 15 en soms meer meters dik, en hier gewoonlijk een gevolg van nederzetting van het van de heuvels door water medegevoerde verweringsproduct.

Zoowel het nedergezette verweringsproduct als de zoogenaamde harde gruis (verweerde diabaas) vormen eene vrij sterk waterabsorbeerende massa; bij de laatste zou men nog kunnen spreken van steensoort. Aan de lucht en de inwerking van vocht en zon blootgesteld valt zij spoedig in kleine stukken uit elkaar en vormt dan al spoedig eene massa, die men met meer of minder grof grint en zand zou kunnen vergelijken.

Deze poreuze massa rust nu op de in het algemeen weinig poreuze blauwe diabaaslaag, die behalve enkele hier en daar voorkomende scheuren en kleine spleten, eene vrijwel gesloten laag vormt. Het is duidelijk dat bij dezen boven geschetsten algemeen voorkomenden toestand van den bodem het gevolg zal zijn, dat het regenwater vrij gemakkelijk in de bovenste poreuze lagen dringt en dan verder langs de harde blauwe diabaaslaag langzamerhand afzakt naar de lager gelegen plaatsen om eindelijk in zee terecht te komen. Bij alle zoogenaamde Gouvernementsputten, en dat zijn er dertig over het geheele eiland verspreid, worden bovenstaande toestanden geconstateerd, hetgeen dan ook trouwens geheel en al overeenkomt met datgene wat professor MARTIN in zijn „Geologische studien über Niederländisch West-Indien" op bladzijden 114 en volgende over den toestand van den bodem van Curaçao mededeelt.

Hoewel het resultaat van artesische boringen nimmer vooraf met zekerheid kan worden vastgesteld, komt mij de kans op niet slagen daarvan voor Curaçao zoo groot voor, dat de onkosten voor het ondernemen van eene dergelijke boring vrij zeker als weggeworpen geld moeten worden beschouwd. Niet alleen pleiten hiervoor de slechts kleine waterreservoirs, welke hun oorsprong aan het eiland Curaçao zelf, met zijn geringen regenval, zijn geringe uitgebreidheid en de weinige geschiktheid van zijn bodem voor opname van water, zouden kunnen hebben, maar ook de kans om een met het vasteland van Zuid-Amerika in verbinding staande waterader aan te boren wordt uiterst gering door de groote diepte van de zee, plus minus 1350 M., gelegen tusschen dat vasteland en het eiland Curaçao.

Begint men eenmaal met eene artesische boring, dan moet men er op rekenen in het gunstigste geval eerst op groote diepte water te vinden en dus zullen de vermoedelijke kosten van een voldoend onderzoek zeer hoog zijn. Door deze groote aanlegkosten zullen dus artesische boringen, zelfs bij goed slagen, nimmer een krachtig middel kunnen zijn om den oeconomischen toestand van het eiland te verbeteren.

De watervoorraad van Curaçao moet dus in het algemeen gezocht worden in de lagen rustende boven op het harde blauwe diabaas en niet in of onder deze laatste.

Door vele particulieren, en ook in enkele gevallen door het Gouvernement, zijn, ten einde opdrogende putten een grooter reservoir te geven dikwijls vrij groote uitgaven gedaan om in die harde diabaaslaag door te dringen, maar bij geen van deze gelegenheden, voor zoover mij bekend, werd het eigenlijke debiet van den put verhoogd.

De snelheid van het water in het harde gruis is gering, vandaar dat het debiet van de putten na eenige droogte, wanneer dus alleen water in het harde gruis voorkomt, gering is. Vele putten vond men in de afgeloopen droge seizoenen overdag nagenoeg droog, terwijl zij 's morgens heel in de vroegte, wanneer zij dus eenigszins met rust gelaten waren, een nog vrij groote diepte aan water bevatten.

Op Groot St. Joris, alwaar zich een 21 tal windmolens en even zoovele putten op eene oppervlakte van 9 H. A. bevinden, werd in den loop van het afgeloopen jaar eene proef genomen om na te gaan welken invloed het ledigpompen gedurende een nacht van de omliggende putten op een daarvan in het centrum gelegen en met rust gelaten put had. De afstand der omliggende putten tot den centrum-put bedroeg ongeveer gemiddeld 45 M. De daling van het water in de omliggende putten bedroeg pl. m. 1,20 M., terwijl het water in den centrum-put slechts 5 cM. gezakt was. Hoe onvolledig deze proef ook genoemd moge worden, zij toonde toch in elk geval aan, dat de invloed van de omliggende putten op den centrum-put slechts zeer gering was. Hieruit mag dus het besluit getrokken worden, dat, zoolang het om putten gaat, die hun debiet te danken hebben aan een watervooraad, welke in het harde gruis is opgesloten, de afstand der putten gering genomen kan worden.

Om dezelfde reden zal het debiet van wijde putten grooter zijn, dan dat van nauwe, en zoolang dus de grondwaterstand niet aanmerkelijk op Curaçao verhoogd is, zijn ijzeren boorbuizen, op de een of andere wijze in den grond gedreven, ongeschikt voor opvoering van water, omdat hun debiet te gering zal zijn.

Als regel is daarom aangenomen, dat de gouvernementsputten een middellijn van 2,70 M. of 9 voet hebben. Over het algemeen voldoen deze putten goed, maar wenschte men een grooter debiet dan zouden putten met eene langwerpige doorsnede, of wel twee op een afstand gegraven putten, en verbonden door een tunnel in het harde gruis, in aanmerking kunnen komen.

Proeven omtrent het debiet der putten werden niet genomen, eensdeels uit gebrek aan geschikt personeel om deze proeven te nemen, anderdeels, omdat het debiet blijkens de wisselende waterstanden in de putten zoo verschillend zou zijn, dat het groote nut van deze proeven voorloopig niet kon worden ingezien.

Bij elken gouvernementsput worden een, twee of meer dammen aangelegd. Een krachtig middel nl. om het debiet van een put te vermeerderen blijkt, zooals trouwens uit den bovengeschetsten geologischen toestand van den bodem vanzelf moet volgen, de aanleg van dammen in de nabijheid en zelfs op grootere afstanden boven en beneden (doch voornamelijk het eerste) den put te zijn.

Dezer dagen hoorde men van de stadhuispuie een nieuwe inschrijving aangekondigd voor den maildienst. Niet dat de overeenkomst met den tegenwoordigen contraktant in haar uitersten term welhaast verstrijken gaat; neen, een radicale verandering staat voor de deur, voor drie jaar ineens, zoo zeker is men van een gunstig slagen.

Eerstens, hoe is nu de maildienst ingericht? Tot heden ten dage zijn de drie bovenwindsche eilanden onderling vice–versa, en gemeenschappelijk met het engelsche eiland, St. Kitts, verbonden door *ééne* mailboot. Wekelijks vertrekt deze boot van St. Martin naar Saba, vervolgens naar St. Eustatius en verder als laatste doel naar St. Kitts. Na ontvangst der mail, nu en dan de amerikaansche, maar om de 14 dagen de europeesche, doet zij in andersomme volgorde dezelfde eilanden aan met St. Martin als rustpunt. Vandaar de malcontenten! St. Martin, het voornaamste eiland, ontvangt zijn mails het laatste van alle. En dit beteekent anderhalven dag later dan St. Eustatius of één dag na Saba. Of nog anders: eerst twee dagen na aankomst te St. Kitts ontvangt St. Martin zijn mails. Deze berekening varieert natuurlijk met den wind. Maar toch is bovengenoemde berekening de meest vóórkomende.

Wat behelst nu de voorgestelde verandering?

Vooraleer acht te slaan op de inhoud der geopende inschrijving, laten we eerst onze aandacht wijden aan het desbetreffende artikel der Begrooting voor 1909. Daarin wordt een crediet aangevraagd van f 1500, zijnde f310 meer dan tot nog toe voor den maildienst is uitgegeven voor *één* vaartuig, hetwelk behalve het nu bestaande en hierboven aangegeven vaarplan, daarbij nog wekelijks een *tweede* route zal onderhouden, nl.: van St. Martin direct naar St. Kitts en zonder eenig eiland aan te doen terug.

Is dit voorstel uitvoerbaar? Op zich zelf ja; menschelijker wijze, neen. Bij den tegenwoordigen maildienst vertrekt het vaartuig des Woensdagavonds en keert Zondagnachts, of, zooals evenveel malen voorkomt, op Maandag door den dag, terug. Gaat nu de voorgestelde regeling door, dan zal hetzelfde schip wederom onmiddellijk via recta naar St. Kitts: moeten vertrekken en terugkeeren om voor Woensdagavond zijn andere route te beginnen.

Mogelijk is dus de regeling: maar menschelijker wijs, lettend op omstandigheden, onder welke de wind als voornaamste in aanmerking komt, is zoo iets onmogelijk.

Dit, voor wat den tijd zelf aangaat. Maar wat moet er terecht komen van de geregeldheid der dienst als de tijd van vertrek en aankomst zoo dicht bij elkaar liggen? Wat ervan worden als de dienst dreigt onderbroken of vertraagd te worden door de minste luwte, om nog niet eens te spreken van tegenstroom en tegenwind. Ook aan deze wisselvalligheden staat de mail-boot bloot, daar zij de zee te doorkruisen heeft in verschillende richtingen

Van deze verandering mag dus niet eens gevraagd worden, of zij een verbetering is. En daarvoor zouden dan nog f310 meer moeten worden uitgegeven?

Nu is de kwestie afgesponnen, zal men denken. Dat het zoo ware! We moeten weer terug naar het papier der inschrijving, waarop reeds gewezen is; want deze aankondiging en het artikel der Begrooting kloppen niet. Uit dit aankondigingsblad lezen ik en allen, dat men *twee* mailbooten in de vaart wil brengen. Toch wil ik toegeven, dat we ons allen vergissen; 't doet er trouwens weinig aan af: want uit 't bovenstaande blijkt, dat, wil de dienst geregeld gaan, neen, wil hij kunnen waargenomen worden, er *twee* booten *moeten* zijn.

Is deze verandering soms verbetering? Voorzeker.

De verbetering zou zijn, dat door directe wekelijksche verbinding van St. Martin met St. Kitts de europeesche en amerikaansche mails niet meer na twee dagen, maar na 12 uur zouden ontvangen worden. Dit gaat altijd op voor de veertiendaagsche europeesche mail, daar deze op vastgestelden tijd te St. Kitts aankomt; niet zoo voor de amerikaansche, uithoofde van haar onbepaalden tijd van aankomst. Bij de regeling, nu voorgesteld, kunnen nóg de amerikaansche mails langer onderweg blijven. Dan zal deze tweede boot niet gedurende de orkaanmaanden gebonden zijn aan het contrakt. (A propos, waarom deze boot niet in den orkaantijd; terwijl de eerste wel?) Kort en goed, de verbetering gaat dus over den tijd van 10 maanden, en is zeker voor wat de veertiendaagsche europeesche mail betreft (te zamen 20 reizen); maar blijft onzeker voor zoover aang at de amerikaansche mail. Hierbij dient nog iets opgemerkt te worden. Daar ons eiland bijna uitsluitend (een 20tal opgezetenen misschien niet) belang heeft bij de amerikaansche mail, financieel de kooplieden (hoogstens tien te zamen), staat het te te vreezen, dat de europeesche mail wel eens op den achtergrond raakt, doordat de mailboot na ontvangst der europeesche mail te St. Kitts langer blijft vertoeven, omdat er nog denzelfden dag of 's anderen daags een amerikaansche brievenpost in uitzicht is.

In trouwe vraag ik nu: is deze verbetering, die hoogere kosten medebrengt, te rechtvaardigen? Want uit financieel oogpunt vooral dient de kwestie beschouwd. Ach, zegt men: 't is slechts f310 meer. Het ja of neen zal hier wel beslist worden door de mindere of meerdere ontwikkeling van het financieel gevoel. Daarom gaan we stilzwijgend in deze verder voort.

Uit vergelijking met de brievenpostuitgaven van vorige jaren is f310 niet veel te roemen. In de jaren 1903, 1904, 1905 waren er ook *twee* mailbooten, — schoon hun vaart anders geregeld was dan in het nieuwe voorstel — die te zamen aan subsidie genoten f 1400, f 1470 en f 1590. Maar, en hierop valt de nadruk, deze booten behoorden aan verschillende eigenaars toe. Bij de nieuwe regeling zal het anders zijn.

De maildienst met twee booten zal door een en dezelfden persoon aangenomen worden. Niettegenstaande de kans, door inschrijving geboden, durven wij dit volhouden.

Veronderstel een wijl: de beide diensten zullen door twee verschillende en onafhankelijke personen ondernomen worden. De eerste zou bezwaarlijk den wekelijkschen postdienst via Saba, St. Eustatius naar St Kitts kunnen waarnemen voor minder dan f 1190, daar de tegenwoordige contraktant steeds klaagde over het onvoldoende der subsidie. Maar men zal toch niet durven beweren, dat de tweede wekelijksche postdienst door den andere voor f 390 zal onderhouden worden, laat het dan zijn gedurende slechts tien maanden van het jaar.

Het staat vast, dat er slechts f 1500 benoodigd is, omdat *één* persoon het daarvoor doen wil. Deze speculatie ware te billijken, als zij vrij was van voetangels en klemmen. Edoch, er is slechts een ingezetene, die twee booten bezit, en dit nog pas, en zóó zal het wel blijven in de naaste toekomst. Een contrakt, voorgesteld in bedoelden zin, maakt ons eiland afhankelijk van één persoon, hetgeen dus onzen maildienst zeker niet ten goede kan komen noch onzen finantien. Want: wat te doen, als na een spanne tijds de contraktant klaagt over onvoldoende subsidie? Is men dan niet genoodzaakt meer toe te staan? Dit is geen loutere suppositie, maar steunt op een vroeger feit. En moet men een nieuw contrakt aangaan met meer dan een persoon, dan zal blijken, dat de diensten niet voor f1500 kunnen gepraesteerd worden.

Toch moet er verandering komen maar laat men terug gaan tot hetgeen men roekeloos verworpen heeft. Daarvoor schame men zich niet. In den goeden ouden tijd waren er twee mailbooten: één van Saba via St. Eustatius naar St. Kitts; de andere van St. Martin via St. Eustatius naar St. Kitts, beide vice–versa in dezelfde maar omgekeerde richting. Men kan in deze vroegere regeling eenige wijziging brengen, het grond idee moet de bovenbedoelde oude regeling blijven. Het aandoen van St Eustatius door de St. Martijnsche mailboot is slechts een kwestie van een paar uur vertraging. — Nu mag men uitroepen: maar dan is Saba niet direkt, maar via St. Eustatius met St. Martin verbonden! Ik vraag dan op mijn beurt: is bij de tegenwoordige regeling St. Eustatius niet via Saba met St. Martin verbonden en zal het niet evenzoo zijn bij de nu voorgestelde regeling? En toch zullen we eens per maand door middel der *Christiansted* of door welk vaartuig ook direkt met Saba blijven aangesloten.

Doel van dit schrijven is om eens een definitieve, goede en standvastige regeling uit te lokken. Duidelijk is gebleken, dat men het gemeenschappelijk overleg van den Kol. Raad in deze ten zeerste behoeft.

G.

Ingezonden Stukken.

Geachte Redacteur,

Een woord thans aangaande de vertegenwoordiging van het Moederland te Puerto Cabello is zeker niet misplaatst. Sedert de heer C. W. F. HELLMUND, vice-consul der Nederlanden alhier, zich wegens herstelling van gezondheid, naar Curaçao heeft begeven, werd de heer B. LENFANT, franschman, die in 't geheel geen kennis heeft van het Nederlandsch, tijdelijk belast met bovenvermeld consulaat.

Wij protesteeren tegen dit feit!

Alhoewel wij volstrekt niets tegen den persoon van den heer LENFANT hebben in te brengen, meenen wij toch niet te moeten verzwijgen, dat, terwijl er hier verscheidene Nederlandsche onderdanen zijn gevestigd, waardig en geschikt tot de bekleeding van den bedoelden post, de benoeming van een franschman als vertegenwoordiger van Nederland voor ons grievend is, en als een onrecht dient te worden beschouwd! Waarom moet een vreemdeling het Moederland vertegenwoordigen, wanneer er zelfs vele eigen onderdanen zijn, die zulk een taak op zich kunnen nemen en haar zonder twijfel beter zullen kunnen volbrengen?

Een vreemdeling zal nooit de belangen der nederlandsche onderdanen kunnen behartigen, zooals één hunner eigene landgenooten het zou kunnen doen.

Van goede bronnen weten wij, dat de heer HELLMUND herwaarts niet meer zal keeren en meenen tot eer van het moederland, Zijn Excellentie den Minister der Nederlanden, resideerend te Caracas, te moeten mededeelen, dat er hier vele nederlandsche onderdanen zijn, die hun moederland beter kunnen vertegenwoordigen dan de thans tijdelijk aangestelde vice-consul.

U, geachte Redacteur, onzen dank betuigende voor de verleende ruimte, blijven wij

Hoogachtend,

EENIGE NEDERLANDSCHE ONDERDANEN.

Pto. Cabello, 18 Maart 1908.

Noot van de Redactie.

Omdat het de eerste maal was, dat onze geachte inteekenaren van Pto. Cabello iets inzonden in ons blad, hebben wij het niet willen weigeren, ofschoon het bij ons een ijzeren wet is, dat *ongeteekende* stukken niet geplaatst worden. Deze uitzondering bevestigt den regel.

Nieuwsberichten.

Curaçao.

Havennieuws.

Het Amerikaansch oorlogsschip *Tacoma* heeft Dinsdagmiddag onze haven verlaten om weder naar La Guaira terug te keeren, van waar het hierheen gekomen was om zich telegrafisch met het Bestuur der Vereenigde Staten in verbinding te stellen.

* *
*

Sommige personen beweren, dat *Tacoma* 's middags bij het uitvaren wel koers zette naar La Guaira, maar dat het schip des avonds den steven wendde, weder voorbij de haven voer en op Haiti aanhield.

Grond voor dit beweren zien zij in het licht, voornamelijk het zoeklicht, dat door sommige personen werd opgemerkt.

En dus de *Tacoma*? Die conclusie gaat ons te ver, een of ander oorlogsschip kan het wel geweest zijn.

K. W. I. M.

De aankomst der eerste vruchtenboot op de reede van Port of Spain gaf aanleiding tot een feestelijke ontvangst aan boord. De *Suriname* werd algemeen geroemd. Zooals men weet worden de vruchtenkamers op vaste temperatuur gehouden volgens wetenschappelijke toepassing der nieuwste ontdekkingen op dit gebied. Er is moeite noch geld gespaard om de 4 nieuwe booten te maken tot eerste klas vruchtenbooten.

Wat echter de talrijke bezoekers vooral aantrok was de fijne, weelderige inrichting van het middenschip, vrij gehouden voor ruim 60 eerste klas passagiers. Toilet- en badkamers voldoen aan de hoogste eischen der meest moderne hygiëne. De salons zijn smaakvol. Een piano lokt tot spelen. Overal is het den reizigers gemakkelijk en gezellig gemaakt.

Er werd natuurlijk dapper gespeeched. Kaptein EGMOND had verklaard een flinke zeeman te zijn, maar een slecht spreker, daarom nam de Hoofdvertegenwoordiger de Heer DE VRIES het woord om het talrijk gezelschap welkom te heeten en als zijn volle verwachting uit te spreken, dat de Handel van Trinidad krachtig zou medewerken om deze nieuwe lijn tot bloei te brengen. Z. Ed. dronk op het welzijn van Trinidad en in 't bizonder op de gezondheid van Koning Eduard VII.

De Heer GOODWILLE, Ondervoorzitter van de Kamer van Koophandel heette dit eerste schip welkom en wenschte den K. W. I. M. het meest volledig succes. Ten allen tijde kon de Directie op Trinidad rekenen.

De Heer HUGO HOFFMAN, die reeds meer dan 42 jaar in de Kolonie vertoefde, en daarom meende ook een woordje mee te mogen spreken, stelde een dronk in op H. M. Wilhelmina, Koningin der Nederlanden. Daar spreker echter een groot hart in zich rond droeg wilde hij zijn heilwenschen ook tot nog anderen uitstrekken n. m. tot den Heer H. PANTIN, agent van de lijn, en den Heer H. P. DE VRIES, Hoofdvertegenwoordiger.

Het feest aan boord duurde van 3 tot 5 uur. De stoomboot *Paria*, welke de bezoekers aan boord had gebracht, voerde hen nu weder terug naar land.

De Curaçaosche Hypotheekbank.

Ter aanvulling, waar noodig ter verbetering, van ons bericht van verleden week melden wij nog, dat de winst, na aftrek van verliezen geleden op verkoop van diverse goederen, over 1907 bedroeg f 20.573.96, zoodat thans de Winst- en Verlies- rekening een credietsaldo aantoont van f 22,875.52, het Reserve Kapitaal f 100,000 en de Kapitaal–rekening f 200,000 bedraagt, of alles te samen f 322,875.52.

De Ruyter-medaille.

Naar men verneemt, zijn, ter gelegenheid van de herdenking van de instelling van de De Ruyter–medaille, door H. M. de Koningin aan de heeren EDWIN SENIOR, lid van de firma EDWARDS HENRIQUEZ & Co., Hoofdagente van den kolonialen stoomvaartdienst, en J. I. BOOM, scheepskapitein, toegekend respectievelijk de gouden en zilveren medaille.

Onze gelukwenschen.

Haiti.

Het nieuws van den dag blijft natuurlijk het bericht, dat Dinsdagmorgen uit Haiti Curaçao bereikte. Volgens *El Imparcial* werden de desbetreffende kabelgrammen hier bekend door drie dagbladen uit het Buitenland, met de laatste mail hier ontvangen. Algemeen werd het bericht zoo buitengewoon geacht, dat men het, alvorens er geloof aan te hechten, eerst bevestigd wilde zien door de feiten.

Men begon zelfs te spreken van een *canard*. Mocht het bericht soms dezen ofgenen nog niet voldoende bekend wezen, dan laten wij hier volgen, wat onze Collega *La Cruz* Woensdag mededeelde:

Hoogst ernstige tijdingen zijn er gekomen uit deze naburige Republiek. De president Gral. ALEXIS NORD heeft op één dag 28 personen zonder vorm van proces doen fusileeren als verdacht van medeplichtigheid aan de revolutie van Gral. FIRMIN en onder dezen gefusileerden bevindt zich het hoofd van het Hamburgsche Handelshuis HERMANN en Co., de heer F. DONNER, *Consulair Agent van Duitschland* te Saint Marc. Onmiddelijk heeft Duitschland telegraphisch al zijne vertegenwoordigers terug geroepen, aan Haïti formeel den oorlog verklaard en zijn Atlantisch eskader derwaarts gezonden. Men verwacht van den eenen kant een bombardement van Port-au-Prince en van den anderen kant eene uitmoording der vreemde-

---

Of de gouvernementsputten in het algemeen reeds den invloed van den plaats gehad hebbenden meer algemeenen damaanleg op het eiland ondervinden, kan nog niet geconstateerd worden. Daarvoor zal eene observatie gedurende meerdere jaren noodzakelijk zijn, maar er zijn toch reeds eenige bestaande voorbeelden, die het bovenbedoelde feit als vrij vaststaande doen voorkomen.

Zoo werd o a. in het 4de district op de scheiding tusschen het terrein van de kerk van Willebrordus en een stukje gouvernementsgrond in het begin van 1905 een put gegraven van 8,79 M. diep, terwijl boven den put tevens een aarden dam met gemetselden overlaat werd aangelegd, welke de vallei afsloot. Is de dam juist gevuld, dan keert hij op het diepste gedeelte plus minus 1,90 M. water. De capaciteit vad het reservoir wordt geschat op 1250 M³.

Bij het maken van den put vond men, zooals men trouwens vooruit wist, zeer brak water op eene diepte van 8,70 M. Met behulp van eene goed aangestampte kleilaag van plus minus 0,30 M. werd dit water voldoende afgesloten. Na voltooiing van den dam vertoonde zich onmiddellijk na den eersten regenbui water in zeer voldoende hoeveelheid in den put. De qualiteit was evenwel zeer slecht, zoodat het water nauwelijks voor drinkwater voor beesten te gebruiken was. Langzamerhand losten evenwel de in den grond zich bevindende zoutdeelen op, het water werd steeds beter van qualiteit en reeds op het einde van April van dit jaar kon het water zeer goed drinkbaar genoemd worden, terwijl het thans volkomen zoet is. De waterstanden in den put varieerden gedurende dit jaar als volgt:

einde		peil beneden beganen grond
Januari,		1,6 M.
Februari,	„	1,65 „
Maart,	„	1,65 „
April,	„	3,26 „
Mei,	„	3,42 „
Juni,	„	3,00 „
Juli,	„	1,00 „
Augustus,	„	1,63 „
September,	„	1.85 „
October,	„	0,00 „

Willebrordus ligt het dichtst bij den waarnemingspost Daniel (later verplaatst naar Siberië) zoodat voor den gevallen regen op Willebrordus de waarnemingen op dezen post eenigszins als maatstaf kunnen dienen, (Zie bijgevoegde waarnemigsstaten.)

Door de poreusheid van den bodem verliest de dam betrekkelijk in korten tijd (naar schatting ongeveer 1,5 maand) zijn totalen watervoorraad, maar toch is men er op deze wijze in geslaagd om het grondwaterpeil onmiddellijk beneden den dam (de put ligt op plus minus 10 M. afstand van den dam], maar ook over een aanmerkelijken afstand daarbeneden, zelfs gedurende de droge periode Januari t/m Juni 1906 met niet minder dan 8,70 – 1.60 á 3,42 =7,10 á 5,28 M. te verhoogen.

6 November jl. vertoonde zich op ongeveer een 200 M. beneden den dam nog een klein beekje, als bewijs dat de grond tot zoover als nagenoeg verzadigd mocht worden aangenomen.

Hiertegenover staat een minder gunstig resultaat verkregen op Colonia. De geringe uitgestrektheid van het achter den put gelegen terrein maakte het resultaat van den put van den beginne af zeer twijfelachtig. (Daar evenwel geen ander terrein in den omtrek disponibel was, was men aan deze plaats gebonden.)

Aldaar werd op het einde van 1904 een put gemaakt van 11,40 M. diep, doch geen water aangetroffen. Ten einde hierin zoo mogelijk verbetering te brengen werden op het boven den put gelegen terrein zes dammetjes aangelegd, met een grootste waterkeerende hoogte (de voor de dammetjes benoodigde uitgraving niet mede gerekend) van ongeveer 0,80 M.

Aldus werd al het regenwater vallende op eene oppervlakte van plus minus 0,9 H.A. gedwongen om in den bodem te dringen.

De put bleef evenwel steeds volgens verklaring van de omwonenden absoluut droog, behalve na de overvloedige regens van de eerste helft van October 1906. De put had op 31 October jl. 1,17 M. water in.

Colonia ligt op ongeveer gelijken afstand van de waarnemingsposten Daniel (Siberië) en Klein St. Martha (zie bijgevoegde waarnemingsstaten) zoodat voor Colonia het gemiddelde van deze posten moet worden aangenomen.

Men kan dus veilig aannemen, dat eene regenbui van 50 m.M. (op 16 November 1905 viel op Daniel 54 m M. en op Kein-St. Martha 42,4 mM. regen, terwijl de put volgens de verklaring van de omwonenden droog bleef. Op 27 September 1906 viel op Siberië 20 m.M. en op Klein St.-Martha 51,6 m.M., op 31 September d. a. v. werd de put opgenomen en droog bevonden), wanneer de grond uitgedroogd is, geen grondwater geeft en het water dus zoo goed als geheel verdampt.

Zooals boven reeds werd gezegd, bestaan op het eiland thans 30 gouvernementsputten, welke moeten dienen om menschen en vee levende op de gouvernementsgronden van drinkwater te voorzien.

Twee putten zijn nog onderhanden, terwijl voor twee nieuwe putten de onderhandelingen omtrent den afstand van den grond onderhanden zijn.

Alle putten hebben een gemetselden rand, rustende op het harde gruis, langzamerhand worden zij, ten einde zooveel mogelijk vuil worden en besmetting te voorkomen, voorzien van eene houten overdekking, waarboven een juk met katrol, emmer en ketting.

De baldadigheid van de gebruikers maakt evenwel, dat aanhoudende reparaties noodig zijn. Pompen, of andere meer samengestelde middelen voor opheffing van het water, zouden niet op hunne plaats zijn; omdat deze zeer zeker nog veel meer aan moedwillige beschadiging zouden blootstaan.

(*Wordt vervolgd.*)

lingen als gevolg van de opwinding onder de bevolking veroorzaakt door de houding van Duitschland. De Regeering van de Ver. Staten te Washington heeft aan Duitschland zijne bemiddeling aangeboden, om de zaak langs diplomatieken weg tot schikking te brengen, deze bemiddeling is echter door Duitschland vlakaf geweigerd. Op de vertoogen van Washington, dat America zich zou houden aan de leer van Monroe en geen tusschenkomst van Duitschland zou toelaten, is geantwoord, dat men in Europa de Monröe-leer niet erkent en er ook geen rekening mede wenscht te houden.

Men ziet dus, de toestand is hoogst ernstig. Amerika is op het oogenblik zoo zwak mogelijk, daar het voornaamste deel zijner vloot van slagschepen en torpederos zich aan den anderen kant bevindt, en al kon ze ook spoedig terug komen, toch niet opgewassen zou zijn tegen de versche schepen en de versche bemanningen der Duitschers.

Wij hopen echter, dat de soep niet zoo heet zal gegeten worden, zooals zij wordt opgediend en verzuchten tot God: Van oorlog, pest en hongersnood, verlos ons, Heer!"

Moeilijk kunnen wij aannemen, dat dit zeer ingewikkeld bericht, met zulke positieve verklaringen een *canard* wezen zou. Ook weten wij, dat het bericht, voorkomend in *La Cruz* niet steunde op een couranten-bericht, maar op een telegram, Dinsdagmorgen hier ontvangen. Persoonlijk hebben wij inzage gehad van een tweede telegram, waarin gemeld werd. „Geen bizonder nieuws" Algemeen werd echter deze uitdrukking toegeschreven aan de censuur of het duchten van schade of gevaar van den afzender.

De *Prins der Nederlanden* heeft juist deze week de verschillende havens van Haiti aangedaan en zal dus wel in staat zijn juiste berichten over den toestand mede te deelen.

De Telegraaf.

Uit New-York liet een vriend ons berichten, dat de Heer G. J. M. Simons, redacteur van 't Nederlandsch Dagblad *De Telegraaf* met de *Prins der Nederlanden* hier langs zou komen om met dezelfde gelegenheid via Trinidad en Suriname naar het Vaderland terug te keeren. Wij ontvingen de verzekering, dat genoemde Journalist ons bureau met een bezoek zou vereeren.

Bij voorbaat roepen wij den Heer Simons het „welkom" toe en bedanken beleefd voor de vriendelijke aanzegging van zijn bezoek.

Het Vaderland.

De Curaçaosche Correspondent schreef in de maileditie van 28 Februari o. a. het volgende, waarmede wij, evenals met het overige, geheel en al instemmen:

Curaçao heeft een schoone haven, en de omstandigheid, dat eenige der naburige havens voor het binnenkomen en uitgaan van groote stoomschepen te eenemale ongeschikt zijn, maakt Curaçao tot de aangewezen doorvoerhaven. Elke belemmering dus, welke dien doorvoerhandel tegenwerken mocht, dient met de meeste zorgen geweerd te worden.

Het is daarom dat bij de behandeling van de in het afgeloopen jaar ingediende ontwerpverordeningen tot herziening van het belastingstelsel met de grootste aandacht gewaakt dient te worden tegen de invoering van maatregelen, welke tot gevolg kunnen hebben een belemmering van dien doorvoerhandel.

Over het algemeen zijn de ontwerpen tot herziening der belastingen voor de kolonie te zeer uit een theoretisch oogpunt opgemaakt, en is daarbij te weinig met de practijk, met de bestaande toestanden, met de eigenaardigheden van onzen handel en scheepvaart rekening gehouden.

Door de Kamer van Koophandel en Nijverheid alhier is een rapport uitgebracht, waarin gewezen wordt op de moeilijkheden en het ongerief, welke ontstaan zullen uit de aanneming van de ingediende ontwerpen zooals zij zijn voorgesteld. Vooraebehandelt dat rapport de ontwerpverordening over den in-, uit- en doorvoer, en het zal die Kamer wel aangenaam zijn geweest, dat vele van haar op- en aanmerkingen door het wetgevend lichaam althans zoover het uit het voorloopig verslag der Commissie van Rapporteurs uit de afdeelingen van den Kolonialen Raad blijkt, beaamd worden.

De tijd voor de herziening der belastingen van de kolonie is geenszins als goed gekozen te achten. Elke verandering, hoezeer zij ook aan de regelen der theorie moge beantwoorden, is geen verbetering.

In een periode van kwijning van den handel en daaruit voortvloeiende daling van de waarde der grondeigendommen, is het opleggen van nieuwe belastingen op de bevolking en de invoering van stremmende maatregelen op handel en scheepvaart alleszins ontijdig.

Wel wordt voorgesteld de belasting op grondeigendommen te verlagen, doch daarbij worden andere belastingen, als huurwaarde enz., in het leven geroepen, welke de vermindering der grondbelasting tot een minimum zullen brengen. Bovendien is het als zeker te achten dat voor menig grondeigendom, zoo het stelsel der taxatie bij het ontwerp voorgesteld aangenomen wordt, de voorgestelde of voorgespiegelde verlaging der belasting feitelijk een verhooging zal blijken.

Alleen ter wille der theorie met het bestaande te breken, zal wel over het algemeen nadeelig blijken."

Waar blijven wij nu?

Het eerste Station van den tram is afgebroken, om aldaar een gebouw op te richten voor de daklloozen. Maar nu zijn de burgers die op den tram moeten wachten dakloos gemaakt en aan zon en regen blootgesteld.

Dankbetuiging.

In dank ontvangen van de Hoofdagenten, de Heeren Edwards Henriquez, een vaarplan voor de *Christiansted* gedurende het tweede kwartaal van dit jaar. Met genoegen zullen wij dit vaarplan in ons blad bekend maken.

De Bovenwindsche eilanden.

De Heeren J. Thielen, J. Möller en C. S. Gorsira hebben een Commissie gevormd om bij de meer gegoede ingezetenen eenigen steun te vragen tot herstelling der schade door den storm op de bovenwindsche eilanden aangericht.

LAATSTE BERICHTEN.

Hedenmorgen circa negen uur kwam de *Tacoma* weder van La Guaira. Bij het binnenkomen had het zeer weinig gescheeld, of het schip was vastgeraakt. Het liep recht op het torpedo-huisje, op de landtong bij het Riffort aan. Gelukkig werd het anker bij tijds uitgeworpen en fluks het schip met kabels vastgelegd

Nu keerde men het, zoodat het weer **recht lag en haalde het meer naar het Waterfort. Langzamerhand** ging het toen verder en bleef midden in het vaarwater stil liggen, zoodat de *Electra*, die juist aan kwam loopen, niet binnen kon vallen.

Oorzaak zal vermoedelijk wel een defect aan het stuurstel wezen, want het schip heeft geen oogenblik vastgezeten en ligt meer dan een uur midden in de vaargeul. Tegen half elf stoomde het eerst naar het Schottegat.

Men zegt, wij staan voor de waarheid niet in, dat de *Tacoma* hier is gekomen om weder telegraphisch in verbinding te blijven met de Vereenigde Staten, en langs draadloozen weg met een ander oorlogsschip, wat voor La Guaira geankerd ligt.

Nederland.

Op nieuw „Het Blijvend Gedeelte."

Van de tegenwoordige Regeering mocht verwacht worden, dat een harer eerste daden zou wezen te voorzien in den onverantwoordelijken toestand, waarin ons land zich door gemis van een eenigszins voldoende weermacht gedurende een groot gedeelte van het jaar gebracht ziet.

Volgens de regeling, ten vorigen jare door Minister Van Rappard, buiten de Staten-Generaal om vastgesteld, zouden bij de onbereden wapens in dienst gehouden worden van 1e. Dec. 1907 tot 27 Maart niet meer dan 1973, van 27 Maart tot 25 Juli 1908 niet meer dan 1929 man. Bovendien zou nog een derde ploeg van 888 man beschikbaar wezen, om alleen in buitengewone omstandigheden onder de wapenen te komen.

De tegenwoordige Minister van Oorlog oordeelde deze cijfers volstrekt onvoldoende. Met een zóó geringe macht zou het naar zijne overtuiging volstrekt ondoenlijk wezen, een mobilisatie van ons leger, (welke die ooit noodig worden) tot stand te brengen. Daarom wenscht hij de sterkte van het blijvend gedeelte hooger op te voeren: echter niet hooger dan art. 109 van de Militiewet van 1901 toelaat, hetwelk het maximum van het zoogen. blijvend gedeelte bepaalt op ten hoogste 7500 man te gelijk,

Wij meenen, dat dit maximum in 1901 tevens vrij algemeen als minimum werd beschouwd. Trouwens onder werking der oude militiewet van 1861 vielen ook de maxima en minima-cijfers van het blijvend gedeelte gewoonlijk samen.

Tengevolge van de bekende bevue van Minister Van Rappard doet zich echter dit jaar een moeilijkheid voor. Door het Besluit van 12 Juli van 't vorig jaar, waarbij het gedeelte, hetwelk van 27 Maart tot 25 Juli zal te dienen hebben, tot 1929 man werd ingekrompen, werd bij veel miliciens, welke toen bij de loting voor het blijvend gedeelte daarbuiten vielen, de rechtmatige verwachting opgewekt, dat zij van verderen dienst onder de wapenen (anders dan voor herhalingsoefeningen) zouden ontslagen zijn.

Wij waardeeren het, dat de tegenwoordige Minister met deze rechtmatige verwachting, door handelingen van zijn voorganger gewekt, zoo veel het eenigszins gaat, rekening wil houden.

De Minister wenscht daarom de met 27 Maart a. s. op te komen ploeg voor dit jaar bij uitzondering zooveel mogelijk te doen bestaan uit vrijwilligers en looft, om het vrijwillig dienen gedurende die vier maanden aan te moedigen, de aanzienlijke premie uit van f 120. Daar deze premie niet alleen kan verdiend worden door manschappen, behoorende tot de lichting van het vorig jaar, maar ook voor oudere is het te verwachten, dat de miliciens, die op grond der loting van 1907 meenden vrij te zijn, ook in wekerlijkheid vrij zullen blijven.

Zou onverhoopt de toeloop van vrijwilligers blijven beneden de verwachting, dan is dit anders en kunnen ook manschappen van de derde ploeg in volgorde van de door hen bij loting getrokken nummers worden opgeroepen, tot het benoodigd aantal bereikt is.

Voor uitbetaling van premiën en verdere met den maatregel samenhangende kosten, wordt een crediet aangevraagd van f 264.000.

Dat het voorstel van Generaal Sabron twee onaangename zijden heeft, ligt voor de hand. Vooreerst de kosten. Eene verhooging van ons Oorlogsbudget met meer dan twee-en-een halve ton, is geen kleinigheid.

In de tweede plaats blijft de mogelijkheid bestaan, dat jongelieden, die op goeden grond meenden, hun oefeningstijd volbracht te hebben, toch nog voor een onvrijwillige viermaandelijksche oefening worden opgeroepen.

Wij achten deze nadeelen niet gering. Echter komt ons voor, dat den tegenwoordigen Minister deswege geen enkel verwijt kan treffen en dat de voorgestelde maatregel in de gegeven omstandigheden boven elken anderen de voorkeur verdient.

Wat het zwaarste is, moet het zwaarste wegen, zegt de oude spreuk. En het zwaarste is hier zonder eenigen twijfel het algemeen landsbelang, waarvoor elk particulier belang moet wijken. Nu eenmaal de Minster van Oorlog tot de ernstige overtuiging kwam, dat met het handjevol manschappen, door zijn voorganger daartoe bestemd, de taak in art. 108 en 109 van de Militiewet aan het blijvend gedeelte opgedragen, niet te vervullen was — meer bepaaldelijk, dat de mobilisatie van het leger bij plotseling opkomend gevaar niet behoorlijk kon plaats hebben — mocht hij niet in de door zijn voorganger begane fout berusten, maar was hij verplicht meer manschappen onder de wapen op te roepen en aan de Staten-Generaal de noodige gelden daarvoor aan te vragen.

Tevens echter gebood hem de billijkheid, zoomin mogelijk opgewekte verwachtingen(van rechten kan hier in 't geheel geen sprake wezen) te leur te stellen. Van daar de ernstige poging, om de manschappen de lichting van 1907, die erop rekenden dit jaar van Maart tot Juli vrij te zijn, ook gedurende dien tijd vrij te laten. Wij vertrouwen, dat de Staten-Generaal de hooge billijkheid hiervan zullen inzien en dus het aangevraagde bedrag voor premiën aan vrijwilligers, als uitzonderingsmaatregel, zullen toestaan.

De schuld, dat met dit bedrag de Oorlogsbegrooting van dit jaar moet verhoogd worden, komt niet ten laste van den tegenwoordigen Minister, maar van de ongelukkige „vergissing" van zijn voorganger, welke door zijn Besluit van 12 Juli l.l. (zonder, overeenkomstig zijn belofte, vooraf de Staten-Generaal te raadplegen] honderden miliciens in dwaling heeft gebracht.

Hopen wij, dat geen van hen, als het aangevraagde crediet wordt toegestaan, van de begane fout dupe zal worden. Doch het algemeene, het nationaal belang vóór alles! Moeten de manschappen er zijn, om de veiligheid van den Staat te waarborgen en zouden er, in strijd met de verwachting, door de uitgeloofde premie geen vrijwilligers genoeg worden aangelokt, (2200 ongeveer zullen er noodig zijn) dat dan ook de miliciens van 1907, als zij worden opgeroepen voor een viermaandelijksch verblijf onder de wapenen, waarop zij niet hadden gerekend, gewillig en zonder morren hun plicht, jegens het vaderland vervullen overtuigd, dat van de zijde van Regeering en Volksvertegenwoordiging al het mogelijke is gedaan, om hen van dien wellicht drukkenden last te ontslaan.

Grondwetsherziening.

Door den Minister van Binnenlandsche Zaken zijn, ingevolge Koninklijke machtiging, ingetrokken de door de vorige regeering verleden jaar ingediende wetsontwerpen betreffende de Grondwetsherziening.

Buitenland.

BELGIE.

Minister-president Schollaert heeft in de Belgische Kamer de aanvullende acte ingediend op het Kongoverdrag. Het „Hbl. van Antwerpen" bevat den tekst dezer acte, waarbij de goederen, die de Kroonstichting uitmaken, overgaan in het bezit van den Staat. Deze afstand is echter belast:

„1o. Met eene jaarlijksche rente van 120.000 fr. ten voordeele van prins Albert;

„2o. Eene jaarlijksche rente van 75,000 fr. ten voordeele van prinses Clementine;

„3o. De verbintenis om de vergunningen na te leven, door de Kroonstichting geschonken aan de „American Congo Comp.", aan de „Compagnie forestiére et minière," als ook naleving der belofte van afstand van grond aan de missiën van Scheut voor de inrichtingen hunner missie.

„De Belgische Staat neemt ten zijnen laste al wat in de sommen, door de Kroonstichting verschuldigd, bijzonder België betreft, wat een totaal van 1.133,000 fr. bedraagt.

„De Belgische Staat treedt daarenboven in de rechten en verplichtingen der Kroonstichting, voor zoo verre betreft de in België onderhanden zijnde werken en ondernemingen, die het onderwerp van een contract uitmaakten.

„Een bijzonder fonds van 45 millioen is gevormd en zal bestemd worden tot betaling dezer werken onder toezicht van de Rekenkamer.

„Daarenboven wordt ten laste der kolonie een bijzonder fonds van 50 millioen gevormd, betaalbaar in 15 annuïteiten, de eerste van 3 800.000 fr., de volgende van 3.300.000 fr.

„Dit fonds, ter beschikking van den koning gesteld, als bewijs van nationale erkentelijkheid, moet besteed worden door den koning — en bij zijn dood voor de nog niet aangewende sommen door zijn opvolgers — voor bestemmingen rakende den Kongo en aan werken in het voordeel van den Kongo, o. a.:

„Bouw van gasthuizen en van scholen voor negers; het zenden van wetenschappelijke zendingen; het stichten van inrichtingen, tot kennis en bestrijding der slaapziekte; toelagen aan de missiën, stichten van werken ten voordeele van in den Kongo gediend hebbende blanken, enz.

„Kortom, de Kroonstichting is afgeschaft: al hare bezittingen, zoowel in Afrika als in Europa, gaan over aan den Staat, te weten:

„Aan de kolonie, in vollen eigendom, de bezittingen in Afrika, onroerende goederen en portefeuille, omvattende de aandeelen in de „American Congo" en de „Société Minière et Forestière."

„Aan den Belgischen Staat, de bezittingen in Europa, omvattende de onroerende goederen in België (nagenoeg 3 millioen) en het domein aan de Azurenkust, ingeschreven op naam der Kroonstichting, de koning het vruchtgebruik ervan houdend gedurende zijn leven

„De koning behoudt in vollen eigendom 40,000 hectaren in Mayombe, waar hij proefnemingen met plantages begonnen was.

„Het Belgische bijzondere fonds is bestemd om, in de mate der bestaande verplichtingen, te voorzien in de verbintenissen, door de Kroonstichting aangegaan.

„'t Is de toepassing van het gemeen recht; de Staat, het actief der Kroonstichting verkrijgende, moet ook haar passief overnemen en de in België te doene uitgaven moeten door België gedragen worden.

„En het koloniale bijzonder fonds wordt uitsluitend besteed aan koloniale uitgaven."

Aldus het „Hbl. v. Antwerpen."

De liberale „Indép. Belge", vluchtig dit resultaat van de onderhandelingen der regeering met den koning besprekende, brengt hulde aan minister Schollaert, die zich, zegt het blad, met groote loyauteit en veel tact van zijn delicate taak heeft gekweten.

FRANKRIJK.

Van het geharnaste protest tegen de roofwet Briand in de „Univers Israélite", geven wij onderstaand résumé:

Het schrijven begint met de redenen uiteen te zetten, die er toe hebben geleid, de Israëlieten te doen protesteeren tegen „een wet, die (indien definitief aangenomen, zooals zij voor ons ligt) als eerste resultaat nog wat meer verdeeldheid in Frankrijk brengen zal; den socialen vrede nog meer in gevaar zal brengen: de verzoening tusschen de Franschen zal belemmeren en tenslotte reeds te voren alle aanslagen op rechten, die iedereen tot nu toe voor heilig en onschendbaar hield zal rechtvaardigen."

Deze redenen zijn de algemeene bezwaren, die ook door de Katholieke rechtsgeleerden tegen Briand's roofzuchtige plannen werden ingebracht.

„Een eerste opmerking, schrijft de „Univers Isr.", kan niet helder genoeg in het licht gesteld worden. Welk recht heeft een zegelbewaarder, die voor goede en strikte uitvoerig der wetten zorgdragen moet, om in den gang van zaken der justitie in te grijpen, en hoe kan men het rechtvaardigen, dat eene wet moet worden toegepast op reeds in behandeling zijnde zaken, en dus terugwerkende kracht bezit? Dit recht is niet te verdedigen; is negatie van alle recht en zelfs van alle wettigheid, en slechts schijnbaar te verdedigen door sophismen, waarvan zelfs de meest plooibare welsprekendheid geen stevige en waardige argumenten smeden kan.

Men staat verbaasd over de onvoorzichtigheid die er niet voor terugschrikt zulk een demoraliseerend schouwspel op een tijdstip, waarop de eerbied voor de moraliteit waarlijk niet te groot is, ten tooneele te voeren, door de uitvoerende macht tusschenbeide te doen komen (want het is een werkelijk tusschenbeide komen) in de administratie der justitie. Vreest men er dan niet voor, door op dezen weg voort te gaan, de gedachte steeds meer te doen postvatten, dat de overheid alles kan en dat geen enkel beletsel, geen enkel beginsel haar zal kunnen tegenhouden? Maar dit spel is, buiten de immoraliteit, in hooge mate gevaarlijk: het rad van fortuin kan keeren, daar in politiek niets definitief is en de ware formule der politiek is het „Hodie mihi. cras tibi."

Wat de door het gouvernement gebruikte middelen nog minder te aanvaarden maakt, is het feit, dat de meerderheid der rechtbanken in deze geschillen den aanvrager gelijk hebben gegeven tegen den Staat, die nu — misbruik makende van zijn macht — tegen alle beginselen van ons publiek recht in, eene rechterlijke beslissing ten haren gunste wil wijzigen, zoo tevens duidelijk aantoonende, dat de justitie en hare wettige vertolkers nooit hare aanspraken zou hebben gesanctionneerd."

De „Univers Isr." beschouwt de wet-Briand als een wet van ontaeming van bezit (véritable loi de dessaisissement).

Het artikel herinnert er aan, hoe minister Cruppi bij de behandeling van het amendement-Labori c. s. uitriep: „Door dit amendement te aanvaarden, zal men splitsing brengen in de (republikeinsche) partij." Een mooie reden, zegt het Israelitisch orgaan. Maar gij zoudt de republikeinsche partij niet in gevaar van splitsing gebracht hebben, indien gij een dergelijke wet niet hadt voorgesteld."

Dat de Israëlieten, die dit schrijven, zeer zeker niet tot de vijanden der republiek kunnen gerekend worden — de dooddoener, waarmede de blocards allen, die hunne plannen in den weg staan, trachten onschadelijk te maken, blijkt wel uit het slot van het interressant protest.

Het Joodsche orgaan schrijft dan als volgt:

„Israel moet door zijn leer, zijn traditie en zijn historie een afkeer en een afschrik hebben van elke geweldpleging, van elk vervolgingsverschijnsel, door wien ook gepleegd en wie er ook het slachtoffer van zij.

Niets anders kunnende en willende opeischen dan het recht, is Israel in het bijzonder betrokken bij den eerbied voor het recht en bij den triomf der overtuiging, dat iedere aanslag tegen het recht ieder onzer nadeel toebrengt.

Daarenboven, veroorlooven wij ons aan eenigen hunner, die door eene wet, die wij betreuren, met schade worden bedreigd, in herinnering te brengen, dat de onrechtvaardigheid dikwijls nog goede vruchten voortbrengt, omdat het meerendeel der menschen zich eerst opmaken tot het goede, wanneer zij rechtstreeks door het kwade worden getroffen en dat vrees en zorg voor hunne verantwoordelijkheid ontwaakt die hen er toe nood[illegible] de ongerechtigheid in haar [illegible]tocht te stuiten.

Men heeft dikwijls aan de Joden verweten, dat zij in het algemeen, niet zoo gehecht zijn aan het republikeinsche régime: doch men heeft ongelijk gehad. Ten eerste, omdat de Joden, als alle burgers, het recht hebben, de politieke beginselen te belijden, die hen aantrekken en ook omdat zij zich beschermd gevoelen door de beginselen der republiek.

Omdat de republiek voor ons het ideaal van rechtvaardigheid en broederschap vertegenwoordigde, zijn wij met zooveel liefde en vertrouwen tot haar gegaan en gelooven wij in haar toekomst.

Zeker, niet een voorbijgaande en herstelbare fout, zal ons van haar losscheuren. Maar wij zullen toch gelukkig zijn, indien de Senaat in zijn hooge en heldere wijsheid, aan de Regeering zal doen inzien, dat zij op den verkeerden weg is en dat het voor haar van het allerhoogste belang is, den wil der dooden te eerbiedigen en te toonen, dat de eenvoudige en reine godsdienstige gedachte, bij haar de bescherming der wijsheid vindt.

Als de hooge vergadering hiertoe overging, zou zij een nieuwen en zeer gewaardeerden dienst, zooals zij er reeds zoovele bewezen heeft, aan Frankrijk bewijzen en zou zij een nieuw tijdperk van vrede en eensgezindheid onder de burgers inluiden. In ieder geval is de poging edelmoedig en aanlokkelijk genoeg en eene vergadering van wijzen waardig.

Wat ons betreft, welke ook de beslissing moge zijn en hoe smartelijk het ons. ook moge vallen aan mannen—die wij weten dat van goeden wil te zijn (?) — waarheden voor te houden, die wij moeten zeggen, of schoon dit ons, ook ondanks de grootste gematigheid, moeilijk valt — wij zullen altijd geschaard blijven aan de zijde van het recht en ons beijveren aan te toonen. zoowel gisteren en morgen, als heden dat de politiek, om in waarheid groot, wijs en vooruitziend te zijn, onveranderlijk steunen moet op het recht."

Ofschoon wij het optimisme, dat in het boven-aangehaalde doorschemert, niet deelen, achten wij het een reden tot blijdschap, te zien hoe steeds meer en meer alle weldenkende en godsdienstige Franschen inzien, dat de strijd der sectarissen gaat tegen alle godsdienstig leven en allen zich opmaken, om zich hiertegen te verzetten.

Dit edel, hooggestemd en vrijmoedig protest legt hiervan schitterend getuigenis af.

Ingezonden Mededeelingen.

COCKTAILS TERAPEUTICOS.

Las propiedades alimenticias y nutritivas del aceite de hígado de bacalao dependen en absoluto de las grasas que entran en la composición natural del aceite. Estas grasas son digeridas y asimiladas con mucha más facilidad que las otras, debido á la presencia en el aceite de bacalao de ciertos compuestos derivados del hígado, que permiten la pronta emulsificación del aceite por los fluidos del estómago — y hacen que su absorción por la membrana mucosa se lleve á efecto con más facilidad y con más rapidéz que la de ninguna otra grasa.

Las grasas que el aceite de hígado de bacalao contiene, aparte de su poderosa facultad de nutrir, no poseen ningun valor terápéutico— y los otros elementos naturales que son parte de su composición orgánica, existen en cantidades tan infinitamente pequeñas, que es imposible que ninguno de ellos pueda ejercer en el sistema cualquier efecto terapéutico.

Es evidente pues que el aceite de bacalao es un alimento y no una medicina y que todas sus virtudes alimenticias están en las grasas que entran en su composición — y por consiguiente todas las preparaciones que pretenden estar hechas de los principios activos del aceite y que se ofrecen como sus sustitutos, son productos fraudulentos de la especulacion mercantil y del charlatanismo. Dichos preparados no contienen ninguna de las propiedades nutritivas y reconstituyentes del aceite de hígado de bacalao, porque carecen de la grasa, que en la parte del aceite que nutre y alimenta — su composición tiene mucha semejanza con la de los COCKTAILS — y su uso puede en ocasiones causar perjuicios considerables á los enfermos por la gran cantidad de alcohol que invariablemente contienen — y otras substancias narcóticas, como el sulfato de estricnina.

Esas preparaciones, que se dicen contener los principios activos del aceite de hígado de bacalao, son especialmenente peligrosas para las criaturas, para los niños para las jóvenes y señoras, quienes por su naturaleza delicada y temperamento especial no pueden resistir sin grandes quebrantos para su salud los efectos deleterios del alcohol, de la estricnina y otras substancias enérgicas.

El aceite de Hígado de Bacalao es insustituible como alimento — como un reconstituyente poderoso de la sangre, de los tejidos, de los nervios y de los huesos — y el modo más racional de administrarlo, segun lo ha probado la experiencia de más de 30 años y segun la opinion universal de los médicos, es la EMULSION DE SCOTT, que está compuesta del aceite más puro y de otros ingredientes que aumentan considerablemente la eficacia nutritiva del aceite.

Advertentien.

Bekendmaking.

De verkoop van ZILVEREN, GOUDEN en JUWEELEN VOORWERPEN, beleend ter *Spaar*- en *Beleenbank* van 1sten **September 1906** t/m **28 Februari 1907** onder

N°. 3905 W t/m **N° 1082 X**

zal plaats hebben op DONDERDAG den 2den April a. s. en volgende Donderdagen.

Belanghebbenden worden verzocht den verkoop te voorkomen, door de aanzuivering der verschuldigde interesten.

Curaçao, den 25sten, Maart 1908.

De Voorzitter.
A. JESURUN.

MOEDERS!

Voedt uwe kinderen met het **zuiver, vrij** van alle **schadelijke bestanddeelen,** op **ASCENCION** gemalen

KLEINE MAISMEEL

P.A.P.

Bijzonder geschikt voor KINDERMEEL. Onovertrefbaar tot heden op Curaçao in FIJNHEID, ZUIVERHEID, enz. Is gezond voor JONG en OUD, ZIEKEN EN GEZONDEN, ARMEN EN RIJKEN.

Vraag om monster en raadpleeg Uwen geneesheer.

20 cts. per kan.

Verkrijgbaar **slechts** bij Mevr. de Wed. I. W. VAN DER MEULEN, *Witte Weg, Otrabanda.*

S. S. „CHRISTIANSTED".
Vaarplan voor April-Juni 1908.

AANKOMST TE		Mrt.	Apr.	Mei.
Curaçao	Maandag, v. m.	30	27	25
Bonaire	„ n. m.	30	27	25
Curaçao	Dinsdag, n. m.	31	28	26
Aruba	Woensdag, n. m.	Ap 1	29	27
Curaçao	Dond. vm. of nm	2	30	28
Bonaire	„ n. m. of	1	30	28
	Vrijdag v. m.	3	M. 1	29
St. Thomas	Maandag	6	4	Juni 1
St. Martin	Dinsdag, v. m.	7	5	2
Saba	„ middag	7	5	2
St. Eustatius	Woensdag, v. m.	8	6	3
St. Kitts	Donderdag v. m.	9	7	4
St. Eustatius	„ n. m.	9	7	4
Saba	Vrijdag, v. m.	10	8	5
St. Martin	„ middag	10	8	5
St. Bart	(facultatief)			
St. Thomas	Zaterdag, v. m.	11	9	6
Bonaire	(facultatief)			
Curaçao	Dinsdag, n. m.	14	12	9
Aruba	Woensdag, n. m.	15	13	10
Curaçao	Dond. vm. of nm	16	14	11
Bonaire	Vrijd. vm. of nm.	17	15	12
VERTREK VAN				
Curaçao	Vrijdag, n.m. of Zaterdag, v. m.	17 18	15 16	12 13

TIJDTAFEL

van de stoomschepen der „Red D Line" tusschen

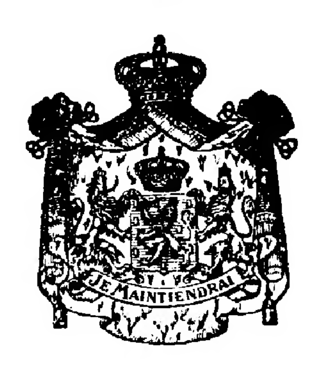
NEW-YORK,
PUERTO RICO, VENEZUELA en CURAÇAO.

1908.	Philad.	Mareb.	Carcas.	Zulia	Philad.	Mareb.
Vertrekt van New-York	Mrt. 14	Mrt. 21	Mrt. 28	April 4	Apr. 11	Apr. 18
Komt aan te San Juan	19		April 2		16	
Vertrekt van „	20		3		17	
Doet Curaçao aan	22		5		19	
Komt aan te La Guaira	23	28	6	11	20	25
Vertrekt van „	25	30	8	13	22	27
Komt aan te Pto. Cabello	26		9		23	
Vertrekt van „	27		10		24	
Komt aan te Curaçao	28	31	11	14	25	28
Vertrekt van „	29	April 6	12	20	26	Mei 4
Doet La Guaira aan	30		13		27	
„ Ponce „		8				
„ San Juan „	April 1		15		29	
Komt aan te New-York	6	14	20	27	Mei 10	11

Dienst tusschen Curaçao en Maracaibo.

	Merida	Mareb.	Merida	Zulia	Merida	Mareb.
Vertrekt van Curaçao	Mrt. 23	Mrt. 31	Apr. 6	Apr. 14	Apr. 20	Apr. 28
Komt aan te Maracaibo	24	Apr. 1	7	15	21	29
Vertrekt van „	27	4	10	18	24	Mei 2
Komt aan te Curaçao	28	5	11	19	25	3

Photographische Inrichting.
Soublette et Fils,
HOFPHOTOGRAFEN
VAN

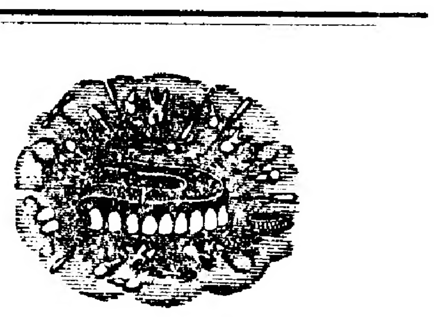

H. M. de Koningin der Nederlanden.

BEKROOND

te Amsterdam 1883,
„ Antwerpen 1885,
„ Chicago 1893, en
„ Curaçao, Eerste Prijs Eere medaille, 1904.

Curaçao, Waterkant Otrabanda.

Alfredo Maduro
Tandheelkundige.

Biedt hierbij het geeerde publiek zijne diensten aan.

KANTOORUREN:
van 8 tot 12 v.m.
van 1 tot 4 n.m.

13—5.

Adverteert steeds
IN DE
Amigoe di Curaçao,

het meest gelezen der hollandsche bladen in de kolonie.

GRAFMONUMENTEN, GRAFZERKEN.

in MARMER, Belgisch, Beiersch en Zweedsch GRANIET.
Groote Voorraad. — Billijke Prijzen

PHOTO'S TER INZAGE.

Steenhouwerij. Marmerwerken.

H. P. EUWENS,

Oude Varkensmarkt.- Doddendaal.
Nijmegen. Holland

Drukker:
ALFREDO F SINTIAGO